

Anmälan om svar på remiss av Modell för framtagande av underlag till regeringen inför beslut om nationella vaccinationsprogram
KS Dnr: 325-1131/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden lägger remissyttrandet till handlingarna.

Annmarie Ståhl
Tf förvaltningsdirektör

Sammanfattning

Äldreförvaltningen ser positivt på socialstyrelsens modell för beslutsunderlag för nationella vaccinationsprogram.

Förslaget utgår från befintliga och lagstadgade kriterier samt innehåller såväl granskande som kvalitetssäkrande moment under inflytande av experter inom professionen.

Förslaget tar även hänsyn till vikten av förtroendet för de nationella vaccinationsprogrammen hos huvudmän, utförare och allmänhet.

Bakgrund

Socialstyrelsen har i uppdrag av regeringen att utarbeta en modell som beskriver arbetsprocessen vid framtagande av underlag till regeringen inför beslut om nationella vaccinationsprogram. Uppdraget ska redovisas till regeringen 1 november 2013.

Ärendet

Socialstyrelsens modell beskriver arbetsprocessen för framtagande av beslutsunderlag till regeringen inför förändringar av de nationella vaccinationsprogrammen. Modellen har sin utgångspunkt i de kriterier och uppdrag till socialstyrelsen som finns uttryckta i smittskyddslagen och smittskyddsförordningen.

Bedömningskriterier

Förslag om förändring av de nationella vaccinationsprogrammen baseras på en analys av 13 kriterier som fastslagits i smittskyddsförordningen:

- sjukdomsbördan i samhället, i hälso- och sjukvården och för enskilda individer
- vaccinationens förväntade påverkan på sjukdomsbördan och på sjukdomens epidemiologi
- det antal doser som bedöms krävas för att uppnå önskad effekt
- de målgrupper som ska erbjudas vaccination
- vaccinetts säkerhet
- vaccinationens påverkan på verksamhet i landsting, kommuner och privata vårdgivare
- vaccinetts lämplighet att kombinera med övriga vacciner i de nationella vaccinationsprogrammen
- allmänhetens möjlighet att acceptera vaccinet och dess påverkan på attityder till vaccinationer generellt
- vilka andra tillgängliga, förebyggande åtgärder eller behandlingar som kan vidtas eller ges som alternativ till vaccination i ett nationellt vaccinationsprogram
- en samhällsekonomisk bedömning av vaccinationernas kostnadseffektivitet och en bedömning av kostnader och intäkter i staten, kommunerna och landstingen
- möjligheterna till uppföljning av vaccinationens effekter i de 1-10 nämnda avseendena samt statens beräknade kostnader för sådan uppföljning
- behovet av informationsinsatser i förhållande till allmänheten och vårdgivare och kostnaden för dessa
- medicinetiska och humanitära överväganden

Därefter sker en samlad bedömning av de 13 punkterna gentemot smittskyddslagens tre kriterier:

- effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen
- samhällsekonomisk kostnadseffektivitet
- hållbart utifrån etiska och humanitära utgångspunkter

Arbetsprocess

Förslag till förändringar kan initieras av såväl enskilda personer som organisationer. I processen ingår även att särskilda experter bevakar utvecklingen avseende de vaccinationer som redan ingår i programmet.

Initialt sker en bedömning av inkomna förslag utifrån lagens kriterier för att en smittsam sjukdom ska kunna omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram – det ska finnas ett vaccin mot sjukdomen som kan ges utan föregående diagnos och ge mer än kortvarig immunitet mot sjukdomen i hela eller delar av befolkningen.

Förslag som inte möter upp dessa två kriterier avförs. Förslag som bedöms uppfylla kriterierna går vidare till socialstyrelsens råd för vaccinationsfrågor och därefter för socialstyrelsens bedömning om vidare handläggning. Motivering till beslutet redovisas för samtliga inkomna förslag.

Socialstyrelsen tillsätter därefter experter för framtagande av vetenskapligt underlag för aktuell fråga utifrån smittskyddsförordningens 13 kriterier samt andra frågeställningar som fastställs vid första mötet. Arbetssätt och metoder följer i stort formerna för arbetet med nationella riktlinjer.

En grupp sakkunniga värderar underlaget för de enskilda kriterierna 1-13. Motiveringen till utfallet för respektive kriterium är det centrala underlaget för nästa steg i bedömningen.

Vaccinationsrådet granskar förslaget till ändring av nationella vaccinationsprogram utifrån både det vetenskapliga underlaget och den sakkunniga gruppens bedömning. Vaccinationsrådet kan såväl förorda som avråda från ändringar av de nationella programmen.

Utifrån vetenskapligt underlag och bedömningar från sakkunniga och vaccinationsrådet beslutar socialstyrelsens generaldirektör om en rekommendation bör föreslås regeringen. Rekommendationen föregås av att förslaget till ändring av nationellt vaccinationsprogram remitteras till bl.a. sjukvårdshuvudmännen, specialistföreningar och representanter för professionen.

Arbetsprocessen kräver en organisatorisk funktion som tar emot förslag, driver processen framåt och säkerställer en öppen redovisning av bedömningarna. För att hålla ihop arbetet från start till

färdig rekommendation behövs en särskilt projektledare vid socialstyrelsen, för varje vaccination som föreslås prövas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 17 september 2013.

Remissen av Modell för framtagande av underlag till regeringen inför beslut om nationella vaccinationsprogram har remitterats av kommunstyrelsen till äldrenämnden, socialnämnden, stadsledningskontoret, och stadsdelsnämnderna. Ett kontorsutlåtande ska vara socialroteln tillhanda senast 31 juli 2013. Ärendet anmäls till äldrenämnden 24 september 2013.

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget till modell för beslutsunderlag för nationella vaccinationsprogram.

Förslagets utgår från befintliga och lagstadgade kriterier samt innehåller både granskande och kvalitetssäkrande moment under inflytande av experter inom professionen.

För att behålla förtroendet för de nationella vaccinationsprogrammen är det av yttersta vikt att programmen har acceptans hos berörda parter, såväl hos huvudmän och utförare som hos allmänhet, vilket också framkommer i modellens organisation och handläggning med bl.a remitteringsordning.